

องค์ความรู้ด้านการวิจัย : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์

โดย คณะกรรมการการจัดการความรู้ วิทยาลัยดุริยศิลป์

วิทยาลัยดุริยศิลป์

มหาวิทยาลัยพายัพ

27 มิถุนายน 2559

สารบัญ

บทนำ.....	3
แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา	4
แผนการจัดการความรู้ (ตามหัวเรื่อง).....	5
คณะผู้ร่วมดำเนินการ.....	9
การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้.....	10
☐ ประเด็น การกำหนดโจทย์วิจัย.....	10
☐ ประเด็น การตั้งหัวข้อวิจัย.....	12
☐ ประเด็น การกำหนดวัตถุประสงค์.....	13
สรุปความรู้ที่ได้.....	14
ภาคผนวก	16
☐ รูปภาพประกอบ	16

บทนำ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ นับเป็น 1 ใน 8 สาขาวิชาแรกที่เปิดดำเนินการพร้อมกับการก่อตั้งวิทยาลัยพายัพเมื่อปี พ.ศ.2517 โดยมีอาจารย์แคโรลีน คิงสฮิลล์ เป็นหัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศิลป์คนแรก การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการดนตรีสากลแบบ รอบด้าน เพื่อให้สามารถทำงานด้านดนตรีได้อย่างหลากหลาย วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้เปิดหลักสูตรจำนวน 2 หลักสูตรได้แก่ หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต และหลักสูตรดุริยางคศาสตร์มหาบัณฑิต ดำเนินการสอนโดยคณาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีหลากหลายด้านจำนวน 27 ท่าน และอาจารย์พิเศษจำนวน 4 ท่าน

เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาขีดความสามารถและเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าประสงค์ที่ 2.1 ระบบบริหารจัดการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 2.1.3 พัฒนาระบบและกลไกบริหารงานบุคคลเพื่อบริหารอัตรากำลังคน การจัดการ และพัฒนาขีดความสามารถเชิงสมรรถนะของบุคลากรและผู้นำทุกระดับ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการจัดระบบองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล และความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานมาบันทึกในรูปแบบของเอกสาร เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ และพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2558 นี้ วิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา ฝ่ายงานจัดการความรู้ ได้ในความรู้ด้านวิธีการดำเนินงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตามหัวข้อความรู้ที่ระบุไว้ตั้งแต่ต้น

แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้ระบุหัวข้อองค์ความรู้ด้านการวิจัย : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ มาจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยได้ร่วมกันประชุมกับคณาจารย์วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ทั้งหมด เพื่อร่วมกันเลือกองค์ความรู้จากอาจารย์ที่มีความสามารถเฉพาะด้านการทำวิจัยและผลงานสร้างสรรค์ เนื่องจากวิทยาลัยฯมีความเห็นว่าองค์ความรู้ที่มีความสำคัญมากต่อคุณสมบัติด้านคุณวุฒิของอาจารย์มหาวิทยาลัย ตามเกณฑ์ของ สกอ. เนื่องจาก การทำผลงานสร้างสรรค์ด้านดนตรีนั้นเป็นผลงานที่มีลักษณะเฉพาะทางมาก และไม่สามารถให้ผู้ที่มีความสามารถด้านการทำวิจัยด้านอื่น ๆ มาให้ความรู้ได้อย่างตรงประเด็น คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯจึงได้ขอเชิญ ผศ. อาจารย์นรเศรษฐ์ อุดาการ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับตำแหน่งทางวิชาการจากการทำเอกสารประกอบการสอนและการทำผลงานสร้างสรรค์ มาถ่ายทอดความรู้ด้านการทำวิจัยและการทำผลงานสร้างสรรค์ให้คณาจารย์ได้รับทราบข้อมูล ได้เรียนรู้วิธีการและขั้นตอนกระบวนการทำงาน เพื่อให้คณาจารย์ได้มีหัวข้อวิจัย และพัฒนางานวิจัยได้ต่อไป ซึ่งคณาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อนี้บางส่วนได้กำลังมีโครงการที่จะทำงานวิจัย และบางส่วนกำลังทำงานวิจัยอยู่ จึงทำให้อาจารย์ทุกท่านที่เป็นคณะกรรมการนั้นสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกลุ่ม และสามารถนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในการทำงานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรีได้

แผนการจัดการความรู้ (ตามหัวเรื่อง)

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์							
ขอบเขต KM : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์							
เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ได้							
หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : อาจารย์ประจำที่ไม่เคยผลิตผลงานวิจัย อย่างน้อย 1 คน นำความรู้ด้านการทำวิจัยมาใช้ในการผลิตผลงานวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์ได้ ภายในปีการศึกษา 2559							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
1	การประชุม คณะกรรมการ บริหารเพื่อระดม ความคิดในการ คัดเลือกหัวข้อที่ สำคัญในการจัด จำแนกการจัดการ ความรู้ซึ่งได้แก่ “การทำวิจัยและ/ หรือการทำ ผลงาน สร้างสรรค์”	4 มีนาคม 2559	คณะกรรมการ บริหารมีส่วน ร่วมในการ กำหนด ประเด็น ความรู้ที่ สอดคล้องกับ เป้าหมายที่ กำหนด	อย่างน้อย ร้อยละ 80 ของ คณะกรรมการ บริหาร ทั้งหมด	2,058	คณะกรรมการ บริหาร วิทยาลัยฯ	
2	ค้นหาผู้มีความรู้ ในด้านการทำวิจัย และ/หรือผลงาน สร้างสรรค์ ซึ่ง คณะกรรมการ บริหารได้เสนอ อาจารย์นรเศรษฐ์ อุตการ ที่มี ประสบการณ์ใน การทำผลงาน สร้างสรรค์และ ได้รับตำแหน่งทาง วิชาการจากการ ทำผลงาน	11, 18, 25มีนาคม และ 1 เมษายน 2559	จัดกิจกรรม การจัดการ ความรู้จำนวน 4 ครั้ง โดยให้ อาจารย์ นรเศรษฐ์ อุ ตการ เป็น ประธานกลุ่ม และให้ คณาจารย์ที่มี ความสนใจ เข้าร่วม กิจกรรม เพื่อให้ได้องค์	อย่างน้อย 5 คน ขึ้นไปและ ทุกคนที่เข้า ร่วมกิจกรรม ได้เสนอ ความรู้และได้ แสดงความ ความเห็นทุก กิจกรรมที่จัด		คณะกรรมการ การจัดการ ความรู้กลุ่ม การทำวิจัย	คณะกรรมการ การจัดการ ความรู้กลุ่ม การทำวิจัย และ/หรือการ ทำผลงาน สร้างสรรค์

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์							
ขอบเขต KM : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์							
เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ได้							
หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : อาจารย์ประจำที่ไม่เคยผลิตผลงานวิจัย อย่างน้อย 1 คน นำความรู้ด้านการทำวิจัยมาใช้ในการผลิตผลงานวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์ได้ ภายในปีการศึกษา 2559							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
	สร้างสรรค์ <ul style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ CoP จำนวน 4 ครั้ง 		ความรู้ด้านการทำวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์				
3	เลขานุการของกลุ่มสรุปความรู้ตามประเด็นและจัดหมวดหมู่ความรู้จากกิจกรรม CoP	8-22 เมษายน 2559	เอกสารสรุปความรู้ตามประเด็นความรู้	ได้เอกสารความรู้ครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนด		อาจารย์ อัจฉรา อุ๋นใจ และอาจารย์เรมีย์ นามเทพ	เลขานุการกลุ่ม
4	การประมวลและกลั่นกรองความรู้พิจารณาเนื้อหาความถูกต้องขององค์ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำเป็นเล่มความรู้	25-29 เมษายน 2559	เล่มความรู้	1 เล่ม		อาจารย์ นรเศรษฐ์ อุตาการและอาจารย์ธัญลักษณ์ ภูริยะพันธ์	คณะกรรมการการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยพายัพ
5	การเข้าถึงความรู้นำองค์ความรู้	2-6 พฤษภาคม	มีการเผยแพร่องค์ความรู้บน	ภายใน 1 สัปดาห์		คณะกรรมการบริหาร	คณะกรรมการบริหาร

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยศิลป์							
ขอบเขต KM : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์							
เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ได้							
หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : อาจารย์ประจำที่ไม่เคยผลิตผลงานวิจัย อย่างน้อย 1 คน นำความรู้ด้านการทำวิจัยมาใช้ในการผลิตผลงานวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์ได้ ภายในปีการศึกษา 2559							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
	ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายในคณะรับทราบ	2559	ฐานความรู้ของมหาวิทยาลัยแจ้งในที่ประชุมคณะเพื่อให้บุคลากรรับทราบ	หลังจากได้เล่มความรู้ฉบับสมบูรณ์มีวาระแจ้งให้บุคลากรได้รับทราบถึงช่องทางในการเข้าถึงความรู้		วิทยาลัยฯ	วิทยาลัยฯ
6	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในคณะวิชา	13 พฤษภาคม 2559	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากรภายในคณะโดยเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณาจารย์โดยให้เลขานุการที่ประชุมร่วมกับประธานของแต่ละกลุ่มร่วมการบรรยายความรู้ที่ได้รับให้คณาจารย์	คณาจารย์ได้รับความรู้จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อย 1 ครั้ง		คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯ	คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยฯ

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์							
ขอบเขต KM : การทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์							
เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการทำวิจัยและ/หรือการทำผลงานสร้างสรรค์ได้							
หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : อาจารย์ประจำที่ไม่เคยผลิตผลงานวิจัย อย่างน้อย 1 คน นำความรู้ด้านการทำวิจัยมาใช้ในการผลิตผลงานวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์ได้ ภายในปีการศึกษา 2559							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
			ทุกท่านฟัง				
7	การนำองค์ความรู้ด้านการวิจัยและ/หรือผลงานทางวิชาการไปใช้ในการทำวิจัย	1 ภาคการศึกษา	จำนวนอาจารย์ซึ่งเป็นนักวิจัยหน้าใหม่ ที่ได้หัวข้อวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์	อย่างน้อย 2 คน		คณะกรรมการการจัดการความรู้กลุ่มการทำวิจัยและ/หรือผลงานสร้างสรรค์	

คณะผู้ร่วมดำเนินการ

1. ผศ. อาจารย์นรเศรษฐ์	อุดการ	ประธาน
2. อาจารย์รังสรรค์	พูลทรัพย์	กรรมการ
3. อาจารย์พันธวัฒน์	นาวิก	กรรมการ
4. อาจารย์อภิรัตน์	ประพันธ์วงศ์	กรรมการ
5. ผศ. ดร. ชัยพฤกษ์	เมฆรา	กรรมการ
6. อาจารย์ตฤชา	สมใจดี	กรรมการ
7. อาจารย์จันทร์	โพธิ์	กรรมการ
8. อาจารย์อาทิตย์ยา	ผิวขำ	กรรมการ
9. อาจารย์ธเนศ	วงศ์สิงห์	กรรมการ
10. อาจารย์อัจฉรา	อุ้นใจ	กรรมการและเลขานุการ
11. อาจารย์เรมีย์	นามเทพ	กรรมการและเลขานุการ

การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้

- ประเด็น : การกำหนดโจทย์วิจัย

เล่าเรื่อง ผศ.ดร.ชัยพฤกษ์ เมฆรา

โจทย์วิจัยที่ดีควรเริ่มจากผู้วิจัยเอง เป็นความสนใจ แรงบันดาลใจ เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำไปใช้ในงานวิจัย

เล่าเรื่อง อาจารย์อภิรัตน์ ประพันธ์วงศ์

ผู้วิจัยควรต้องเริ่มจากผู้วิจัยเอง โดยเริ่มจากหัวข้อที่ตนเองสนใจเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำวิจัย ควรกำหนดศัพท์เฉพาะ (Key word) เพื่อให้ยากกับการค้นคว้ามากขึ้น งานวิจัยต้องมีความสอดคล้องกับโจทย์วิจัยอย่างชัดเจน

เล่าเรื่อง อาจารย์พันธวัฒน์ นาวิก

อาจารย์พันธวัฒน์ได้เริ่มทำงานวิจัยในลักษณะของงานสร้างสรรค์เชิงวิชาการไปในระดับหนึ่งแล้ว โดยเป็นงานวิจัยที่ทำการเรียนการสอนลงชุดผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ต และผู้ชมหรือผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถได้ตอบข้อซักถามต่างๆ ทิ้งไว้ให้กันได้ งานวิจัยชิ้นนี้เริ่มต้นจากการที่ได้เห็นปัญหาของการเรียนการสอนที่มีปัจจัยของเรื่องเวลาและระยะทาง เข้ามาเป็นเหตุกระตุ้น ซึ่งที่ประชุมต่างเห็นว่าเป็นงานวิจัยที่สร้างประโยชน์และสามารถนำไปต่อยอดได้อีกในอนาคต โดยประธานได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมถึงการตั้งโจทย์คำถาม และควรรวบรวมคำถามต่างๆที่ผู้เข้าชมคลิปได้ทิ้งไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์และนำไปพัฒนาต่อไป

เล่าเรื่อง อาจารย์รังสรรค์ พูลทรัพย์

ความไม่เข้าใจในรูปแบบของงานวิจัยที่กำลังจะทำ ทำให้ค่อนข้างสับสนในการกำหนดโจทย์ในงานวิจัยของตนเอง ผศ.ดร.ชัยพฤกษ์จึงแนะนำว่าต้องกำหนดรูปแบบงานให้ได้ล่วงหน้า ว่าต้องการทำในรูปแบบของงานแสดงคอนเสิร์ตหรือเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานสอน รวมถึงได้กล่าวถึงอายุของงานสร้างสรรค์ว่าไม่มีการกำหนดอายุตายตัวซึ่งไม่เหมือนผลงานวิจัยในประเภทอื่นๆ ที่งานบางประเภทนั้นอาจมีอายุได้เพียง 5-10 ปี

อาจารย์อภิรัตน์ได้มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องของข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการอ้างอิงนั้น แหล่งที่มาของข้อมูลต้องมีความชัดเจนและเชื่อถือได้

เล่าเรื่อง อาจารย์อัจฉรา อุ๋นใจ

ความเห็นหลักๆ คือก่อนที่จะกำหนดโจทย์วิจัยนั้น ควรต้องหาหัวข้อที่มีความสนใจอย่างจริงจัง จังเสียก่อน จากนั้นต้องอ่านค้นคว้าและทบทวนให้มาก เพื่อให้แน่ใจว่าไม่ซ้ำกับชิ้นงานของคนอื่นที่เคยทำมาแล้ว และที่สำคัญเป็นโจทย์ที่ตรงกับความสนใจของผู้วิจัยเองมากที่สุดเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

เล่าเรื่องอาจารย์จันทร์ โพธิ์

การกำหนดโจทย์วิจัยต้องมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตนเอง เป็นเรื่องที่สนใจ เป็นปัญหาที่พบเจอและนำมาวิเคราะห์และหาวิธีแก้ไข อาจารย์จันยังมีความเห็นถึงเรื่องของทุนวิจัยด้วยว่าต้องมีการนำมาเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดขนาดของงานวิจัยด้วย อีกทั้งการทำวิจัยนั้นมี ข้อกำหนดของขอบเขตเวลาในการส่งผลงาน ดังนั้นผู้วิจัยควรทบทวนตัวเองพร้อมทั้งขนาดของชิ้นงานด้วยว่าสามารถเสร็จทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่

เล่าเรื่อง อาจารย์หทัยา เฮ็ฟเนอร์

คิดว่างานวิจัยในส่วนของดนตรีศึกษานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องมีการค้นคว้าอย่างจริงจัง เพื่อให้แน่ใจว่างานจะไม่ไปซ้ำกับงานชิ้นอื่นๆ แต่ถ้าสิ่งที่คิดไว้นั้นมีผู้ได้ทำการวิจัยไว้บ้างแล้ว อาจต้องเป็นการต่อยอดจากชิ้นงานที่เคยมีอยู่เดิมนั้นก็น่าจะเป็นไปได้ ไม่เช่นนั้นอาจต้องเป็นการหาคำถามความรู้ใหม่ที่ไม่มีใครทำมาก่อน แต่อาจเป็นเรื่องที่ยาก เพราะในสายของดนตรีศึกษา มีงานวิจัยค่อนข้างมาก มีนักวิจัยเยอะ ดังนั้นการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องทำก่อนที่จะกำหนดโจทย์วิจัย

เล่าเรื่อง อาจารย์ธเนศ วงษ์สิงห์

ในมุมมองของการสร้างงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ในแง่ของนักประพันธ์ดนตรี อาจมีข้อขัดแย้งจากดนตรีศึกษาอยู่บ้าง เพราะงานประพันธ์เพลงคงไม่มีการซ้ำกันกับนักวิจัยท่านอื่น แต่ไม่ได้หมายความว่าประพันธ์เพลงไม่ต้องค้นคว้า ตรงกันข้ามอาจต้องค้นคว้ามามากขึ้น อ่านมากขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูล และโยเข้าสู่ความเป็นดนตรีและไปใช้เป็นวัตถุดิบในงานประพันธ์

เล่าเรื่อง อาจารย์ดรุณา สมใจดี

งานวิจัยต้องเป็นสิ่งที่อยากรู้ ต้องการรู้ว่าความจริงเป็นอย่างไร ควรทำวิจัยในศาสตร์ที่เกี่ยวกับตนเองไม่ควรข้ามศาสตร์เพราะอาจมีปัญหาในภายหลัง ควรตั้งคำถามก่อนว่าอะไร อย่างไร เพื่ออะไร ที่สำคัญประโยชน์ที่ได้คืออะไร และจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ควร มีการคาดหวังกับผลงานของ

ตนเองไว้เสมอในบทสรุปของงานว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าไว้หรือไม่ ทั้งในเรื่องของคุณภาพงานและสามารถทำให้เสร็จทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่

- ประเด็น : การตั้งหัวข้อวิจัย

เล่าเรื่อง อาจารย์ธเนศ วงษ์สิงห์ :

อาจารย์ธเนศมีผลงานที่ได้เริ่มประพันธ์ไว้แล้ว สิ่งที่ยังคงต้องเพิ่มเติมคือการตั้งหัวข้อวิจัย และการเขียนรายละเอียดต่างๆ ให้ตรงกับวัตถุประสงค์และหัวข้อวิจัย ผศ.ดร.ชัยพฤกษ์ และ ผศ.นรเศรษฐ์ได้ให้ข้อคิดเพิ่มเติมถึงการหยิบเอาประเด็นย่อย ที่นำไปสร้างงานใหญ่ นอกจากนี้ควรหาเวทีเพื่อการนำเสนอผลงานที่เป็นระดับชาติและระดับนานาชาติจะทำให้มีน้ำหนักของผลงานมากขึ้น

เล่าเรื่อง อาจารย์จันทร์ โพธิ์

อาจารย์จันทร์ยังคงสับสนกับการตั้งชื่อหัวข้อวิจัยอยู่ค่อนข้างมาก และเมื่อนำเสนอลักษณะของชิ้นงานที่กำลังจะทำให้ที่ประชุมรับทราบ กรรมการต่างลงความเห็นว่าเป็นผลงานที่คาบเกี่ยวระหว่างงานสร้างสรรค์เชิงวิชาการในหมวดดนตรีศึกษา หรืองานที่เกี่ยวกับการสร้างโปรแกรมมากกว่า กรรมการจึงเสนอให้หาประเด็นหลักที่ตอบโจทย์กับชิ้นงานที่จะทำให้มากที่สุด

เล่าเรื่อง อาจารย์เรมีย์ นามเทพ

หัวข้อวิจัยที่จะทำเป็นงาน Transcription แต่ยังคงสับสนระหว่างงานสำหรับเปียโน หรืองานสำหรับอีเลคโทน เพราะคิดว่าถ้าเป็นงานสำหรับอีเลคโทนจะใช้แก้ปัญหาในเวลาที่นักดนตรีต้องการซ้อมกับวงออเคสตรา แต่ ผศ.ดร.ชัยพฤกษ์ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอาจเป็นการข้ามสาย มากเกินไป เพราะเหตุว่าอาจารย์เรมีย์จบมาทางสายเปียโน และอาจทำให้มีปัญหาในการ ทบทวนวรรณกรรมขึ้นได้

เล่าเรื่อง อาจารย์พันธวัจน์ นาวิก

งานสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นเป็นชุดการสอนกลองชุดรวม 19 เทคนิคที่ดีที่สุดในการฝึกกลองชุดโดยเครื่องมือที่ใช้จะเป็น DVD และได้อัปโหลดงานสอนแล้ว ณ ตอนนี้เหลือเพียงขั้นตอนการเตรียมเอกสาร 5 บท นอกจากนี้อาจารย์พันธวัจน์ยังมีผลงานการเขียนบทความลงหนังสือนิตยสารอยู่แล้ว แต่ติดที่ว่าไม่เป็นบทความในรูปแบบบทความวิชาการที่จะนำมาใช้ได้ กรรมการจึงลงความเห็นว่าจะลองเอาบทความที่เคยเขียนมารวบรวมแล้วเขียนใหม่ให้เป็นบทความทางวิชาการน่าจะได้ ผศ.

ดร.ชัยพฤกษ์ยังได้แนะนำให้ ผศ.นรเศรษฐ์ นำเอาผลงานชิ้นนี้ไปปรึกษากับอาจารย์ธิดิเพื่อหาข้อสรุปอีกครั้ง

เล่าเรื่อง อาจารย์หทัยา เฮิฟเนอร์ :

งานวิจัยชิ้นนี้จะทำร่วมกับอาจารย์คนุชา เป็นงานที่เป็นชุดการสอนการร้องประสานเสียง4 แนว สำหรับการร้องในโบสถ์ แรงบันดาลใจที่ทำให้คิดทำงานชิ้นนี้สืบเนื่องมาจากการพบเห็นปัญหาของการสอนร้องเพลงประสานเสียงในโบสถ์ สมาชิกมักจะเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความสามารถในการอ่านโน้ต เป็นการต่อจ่าร้องตามกันเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาได้จึงคิดว่าถ้ามีชุดฝึกอ่านโน้ตง่ายมาช่วยเป็นเครื่องมือในการสอน น่าจะเป็นการพัฒนาการร้องเพลงได้ดียิ่งขึ้น

เล่าเรื่อง อาจารย์อาทิตยา ผิวขำ

ชิ้นงานเกี่ยวข้องกับการออกแบบท่ารำ เนื้อร้อง รวมถึงการแต่งกายของเหล่านางรำในงาน “ไหว้สาปารมีเจ้าแม่จามเทวี”

เล่าเรื่อง อาจารย์อัจฉรา อุ่นใจ

อาจารย์อัจฉราเสนอเป็นงานการประพันธ์เพลง “Martyrs De Songkong” ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับผู้ที่มีความเชื่อความศรัทธาต่อศาสนาจนพร้อมยืนยันความเชื่อด้วยการสละชีวิตได้ รูปแบบงานเป็นออราโทรีโอ แต่ ผศ.ดร.ชัยพฤกษ์ได้มีการตั้งไว้ว่าชิ้นงานค่อนข้างใหญ่มากน่าจะลดสัดส่วนให้เล็กลงมาอีก เช่นแทนที่จะแต่งให้สำหรับวงออเคสตราวงใหญ่ ก็ควรปรับเปลี่ยนเป็นวงแชมเบอร์แทนเป็นต้น เพราะการทำงานมีกรอบระยะเวลา ถ้าชิ้นงานใหญ่เกินไป อาจทำให้ไม่สามารถเสร็จได้ทันตามที่กำหนด

- หัวข้อ : การกำหนดวัตถุประสงค์

ประธานได้เกริ่นนำถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดีว่าต้องพุ่งเป้าลงไปให้ตรงจุด เช่นงานของสายการแสดง รูปเล่มของชิ้นงานสามารถนำไปเป็นคู่มือการเตรียมตัวเพื่อการแสดง เทคนิคการซ้อมที่ดี เป็นต้น รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ต้องระบุให้ชัดเจนในแง่ของเชิงวิชาการ หรือเชิงพาณิชย์ แต่หากเป็นผลงานสร้างสรรค์ ถ้าเป็นไปได้ควรจดสิทธิบัตรด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์จำเป็นอย่างมากที่ต้องตอบโจทย์และมีความสอดคล้องกับคำถามวิจัยอย่างชัดเจน

สรุปความรู้ที่ได้

ประธานได้มีการกำหนดหัวข้อก่อนวันสัมมนา เพื่อให้กรรมการได้มีการศึกษาและเตรียมตัวล่วงหน้าในหัวข้อ “การกำหนดโจทย์วิจัย” ก่อนทำการรวบรวมข้อคิดเห็นจากคณะกรรมการ ประธานได้อธิบายให้เข้าใจภาพรวมและองค์ประกอบของระเบียบวิธีวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานสร้างสรรค์เชิงวิชาการโดยตรง การกำหนดโจทย์วิจัยที่ดีควรต้องมาจากผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยต้องเข้าใจถึงงานวิจัยที่กำลังจะลงมือทำ งานวิจัยนั้นมุ่งเน้นสิ่งใด ปัญหาที่ก่อให้เกิดเหตุของงานวิจัย ที่มาของปัญหาจากกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มชุมชน และที่สำคัญงานวิจัยนั้นควรก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวมทั้งในรูปธรรมและนามธรรม เมื่อสามารถประมวลความคิดได้อย่างถ่องแท้แล้ว จึงค่อยกำหนดโจทย์วิจัยให้กับงานวิจัยเพื่อให้ตรงจุดประสงค์ที่แท้จริง

การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดีว่าต้องพุ่งเป้าลงไปให้ตรงจุด เช่นงานของสายการแสดง รูปเล่มของชิ้นงานสามารถนำไปเป็นคู่มือการเตรียมตัวเพื่อการแสดง เทคนิคการซ้อมที่ดี เป็นต้น รวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ต้องระบุให้ชัดเจนในแง่ของเชิงวิชาการ หรือเชิงพาณิชย์ แต่หากเป็นผลงานสร้างสรรค์ ถ้าเป็นไปได้ควรจดสิทธิบัตรด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์จำเป็นอย่างมากที่ต้องตอบโจทย์และมีความสอดคล้องกับคำถามวิจัยอย่างชัดเจน

สรุปหัวข้อประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำการจัดการความรู้ในหัวข้อ “งานวิจัยและงานสร้างสรรค์เชิงวิชาการ”

1. ขั้นตอนการเริ่มต้นทำงานวิจัยต้องเป็นไปอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ
2. งานวิจัยที่ดีควรเริ่มต้นจากผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยต้องสามารถรู้ถึงปัญหาจากกลุ่มเป้าหมาย หรือชุมชนที่พบปัญหา การพูดคุยกับผู้ที่เกี่ยวข้องสถานการณ์โดยตรง ทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็น เมื่อค้นพบปัญหาจึงสามารถวิเคราะห์ สร้างเครื่องมือ ทำแบบสอบถาม และสังเคราะห์ชิ้นงานออกมาเพื่อนำไปแก้ปัญหาและความต้องการ บางครั้งอาจเป็นผู้วิจัยเองที่เป็นผู้ตอบโจทย์นั้นๆ หลังจากที่ได้เผชิญกับสถานการณ์นั้นแล้ว จึงเห็นปัญหาด้วยตนเอง แล้วจึงสามารถสังเคราะห์ผลงานขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหา
3. บางครั้งในผลงานสร้างสรรค์เชิงวิชาการนั้น อาจไม่จำเป็นต้องเป็นผลงานที่พบเจอปัญหา แล้วจึงสร้างงานขึ้นมาใหม่เพื่อแก้ไขปัญหา แต่อาจเป็นผลงานที่สร้างขึ้นมาจากความสนใจเฉพาะอย่าง

อาจเป็นความอยากรู้ เป็นแรงบันดาลใจบางอย่าง หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เป็นต้น แต่ทางที่ดีควรเป็นความอยากรู้ ความสนใจที่อยู่ในศาสตร์ของตนเอง งานวิจัยไม่ควรข้ามสายงานหลัก เพราะอาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง

4. ก่อนการเริ่มต้นทำงานวิจัยนั้น พื้นฐานหลักที่นักวิจัยต้องคำนึงถึงคือปรัชญาและจริยธรรม งานวิจัยที่ดีต้องไม่เป็นการลอกเลียนแบบผลงานของผู้อื่น ดังนั้นนักวิจัยที่ดีควรต้องเป็นผู้ที่ค้นคว้าให้มาก อ่านให้มาก ควรหาข้อมูลจากทุกแหล่งเพื่อให้มั่นใจว่าชิ้นงานที่กำลังจะทำนั้นต้องไม่ไปซ้ำกับผลงานวิชาการชิ้นอื่นที่มีท่านอื่นได้ทำมาแล้ว แต่ถ้าต้องการทำในหัวข้อนั้นๆ จริงๆ อาจเป็นลักษณะของการต่อยอดจากชิ้นงานที่มีผู้ทำวิจัยไว้แล้วก็เป็นไปได้ ดังนั้นควรมี Key word ที่ชัดเจนและตรงจุดที่สุด เพื่อให้การค้นคว้าได้ข้อมูลที่แม่นยำมากขึ้น
5. การตั้งโจทย์วิจัยที่ดีนั้นนอกจากจะคำนึงถึงชิ้นงานที่ต้องสัมพันธ์กับการตั้งโจทย์แล้ว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอาจมีความคาดหวังว่าชิ้นงานนั้นๆ ต้องก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ซึ่งผู้วิจัยต้องสามารถตอบโจทย์นี้ได้ชัดเจนจากการตั้งโจทย์วิจัย

ภาคผนวก

- รูปภาพประกอบ

